

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

פעולות אגף האכיפה והוצאה לפועל
2003

מאת
אבנר שרף

ירושלים, תשרי התשס"ה, אוקטובר 2004

פתח דבר

פרסום זה סוקר את פעילות אגף האכיפה וההוצאה לפועל בשנת 2003 בהשוואה לשנים קודמות.

תפקידו של אגף האכיפה וההוצאה לפועל הוא לאתר, לאכוף ולגבות מהחייבים בדמי ביטוח ולהניעם להסדיר את חובם למוסד. לרשות האגף שני אמצעים חשובים לאכוף תשלום ע"י החייבים:

1. גובים. הגובים פוקדים את החייבים, ומעקלים נכסים בבתיהם ובעסקיהם. אם החייב לא הסדיר את חובותיו במועד, המוסד רשאי ליטול את הרכבים ונכסים אחרים שעוקלו כדי למוכרם ולכסות חלק מהחוב.
2. דרישה מגורם שלישי המחזיק נכס של החייב לעקל נכס זה – לדוגמה: בנקים, חברות אשראי ומשרד התחבורה. דרישה זו מתבצעת בצורה ממוכנת במשרד הראשי.

בפרסום מובאים נתונים על היקף הפעילות בתחום האכיפה וההוצאה לפועל בשנת 2003 ועל תוצאותיה הכמותיות והכספיות, גם בהשוואה לשנים קודמות. כמו כן מוצגים נתונים של סקר שבדק את ההשפעות המאוחרות של אמצעי האכיפה על מבוטחים לא-שכירים.

תודתי למר אבנר שרף על ריכוז הנתונים והכנת הפרסום. תודה מיוחדת לגב' מיה עורב-הטל על העריכה הלשונית ולגב' נירה עמיר על ההדפסה.

לאה אחדות

סמנכ"לית מחקר ותכנון

תוכן העניינים

עמוד

1	עיקרי הממצאים
2	פעולות האכיפה של הגובים האזוריים
8	פעולות הגובים בסניפים
14	ההשפעות המאוחרות של פעולות הגובים – בדיקה מדגמת על הגבייה מהמבוטחים מהמבוטחים הלא-שכירים
18	מכירת חפצים מעוקלים
21	עיקולים על נכסים שבידי צד שלישי

עיקרי הממצאים

במסגרת הגבייה ממבוטחים לא-שכירים וממעסיקים, פועל המוסד לביטוח לאומי באמצעות אגף האכיפה וההוצאה לפועל לאתר את החייבים המפגרים בתשלום דמי הביטוח ולהניעם להסדיר את חובם, בין באמצעות תשלום לגובים בעת ביקורם ובין באמצעות עיקול חפצים ואף הוצאת חפצים מרשותם.

בשנת 2003 בוצעו באמצעות הגובים 133.4 אלף ביקורים אצל החייבים. זוהי עליה של 3.8% במספר הביקורים לעומת השנה הקודמת.

בתוקף הרשאה גמ/2 המאפשרת לעיקול חפצים, ערכו הגובים 121.1 אלף ביקורים. ב-15.4% מן הביקורים הגובים הצליחו לגבות כספים וב-9.6% עוקלו חפצים. בחלק מהביקורים (17.2 אלף), בוצעו פעולות מתוקף הרשאה גמ/4, המאפשרת לגובים להוציא חפצים מבתי החייבים או מעסקיהם. במסגרת פעילות זו הצליחו הגובים לגבות כספים ב-22.8% מן הביקורים וב-5.3% מהם הוציאו חפצים מעוקלים.

בשנת 2003 נגבו ישירות מן החייבים באמצעות הגובים 583 מיליון ש"ח. זו עלייה נומינלית של 12% לעומת שנת 2002. יצוין כי לפעולות הגובים יש גם השפעה מאוחרת יותר המתבטאת בהסדרי תשלום, פירעון חובות ותיקוני חשבון בסניפים.

כדי לבחון את מלוא ההשפעה של פעולות הגובים להנעת המבוטחים הלא שכירים להסדיר חובם למוסד, הוצא מדגם של הרשאות שטופלו בידי הגובים. לגבי מדגם זה נבדקו תגובות המאוחרות של החייבים לפעולות הגובים. נמצא כי בשנת 2003 46.1% מהחייבים שטופלו על סמך הרשאות גמ/2 (עיקול חפצים) הסדירו את חובם. ההשפעה הישירה היתה 26.1% מסך כל החייבים וההשפעה המשנית (תגובות החייבים) 20%. לגבי ביקורים שבוצעו על סמך הרשאות גמ/4 (הוצאת חפצים) נמצא כי 43.6% מהחייבים הסדירו את חובם: 24.2% מהם שילמו לגובים ועוד 19.4% – שילמו מאוחר יותר.

חברת ממ"ן (מסופי מטען וניטול בע"מ) שקיבלה על עצמה למכור את החפצים המעוקלים מכרה 128 חפצים שעוקלו (מרביתם כלי רכב) תמורת כ-2.2 מיליון ש"ח. לאחר ניכוי הוצאות העיקול והמכירה זוכו חשבונות החייבים ב-1.6 מיליון ש"ח.

533.3 אלף דרישות עיקול נשלחו באופן ממוחשב (דרך המשרד הראשי), נגד החייבים, על נכסים המצויים בידי צד שלישי. זהו גידול של 13.8% לעומת שנת 2002. בעקבות דרישות עיקול אלה בוצעו 41.6 אלף עיקולים, שהם 8% מכלל דרישות העיקול, בסכום כולל של כ-60.1 מיליון ש"ח לטובת המוסד.

פעולות האכיפה של הגובים האזוריים

כללי

תפקידם של הגובים האזוריים הוא לאתר את החייבים בדמי ביטוח ולהביאם לידי הסדרת חובם למוסד, בין באמצעות תשלום בעת הביקור ובין באמצעות הטלת עיקול על חפצים ואף הוצאת חפצים בפועל מרשות החייב ובכך לגרום להם לבוא לסניף ולשלם את חובם.

האכיפה נעשית באמצעות ההרשאות הבאות בחוק:

הרשאה גמ/2 – לעיקול רכוש חייב – מופעלת על חייבים שסכום החוב שלהם עולה על מספר מקדמות או סכום נתון המתעדכן מעת לעת.

הרשאה גמ/4 – להוצאת רכוש מעוקל כדי למוכרו – מופעלת על חייבים שלא הסדירו את חובם כנדרש בחוק, בתוך 14 יום לאחר העיקול, לפי הוראה 345 ס' 7.3. הגובים רשאים להוציא רכוש שעוקל בהרשאה גמ/2 ולמוכרו, אם החייב לא יפרע את חובו למוסד בפרק הזמן כנדרש בתקנות.

בשנת 2003 היה גובה החוב המינימלי שבגיניו ננקטו צעדי אכיפה והוצאה לפועל כדלקמן: אצל עובדים עצמאיים 2,500 ש"ח, אצל מעסיקים שיש להם עד 10 עובדים – 1,500 ש"ח, ואצל מעסיקים גדולים יותר – 2,500 ש"ח. לעתים ננקטות פעולות גם כלפי חייבים שחובם נמוך יותר.

הנתונים התבססו על סיכומים של הדו"חות החודשיים של פעולות הגובים.

מלוח מס' 1 עולה כי בשנת 2003 הושקעו 7,572 ימי עבודה בפעולות הוצאה לפועל, וזו ירידה של 2% לעומת אשתקד. ימי העבודה כללו ימי הדרכת גובים חדשים. בימי עבודה אלה בוצעו 133.4 אלף ביקורים לעומת 128.5 אלף בשנה הקודמת – גידול מתון של 3.8%.

לוח מס' 1: ימי עבודה וביקורי גובי הוצאה לפועל, 2003-1999
(מספרים מוחלטים ואחוז השינוי)

שנה	ימי עבודה	ביקורים			אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	
		סך הכול	לא-שכירים	מעסיקים	במספר ימי העבודה	במספר הביקורים
1999	5,636	100,239	67,599	32,640	-9.3	-5.0
2000	6,542	85,088	56,300	28,788	16.3	-15.2
2001	6,254	86,590	49,359	37,231	-4.5	1.8
2002	7,720	128,456	83,796	44,660	23.4	48.3
2003	7,572	133,393	84,444	48,949	-2.0	3.8

בשנת 2003 ערכו הגובים 84.4 אלף ביקורים אצל מבוטחים לא-שכירים (91.7% מהם היו על סמך הרשאות גמ/2) ו-48.9 אלף ביקורים אצל מעסיקים (גידול של 9.6% לעומת שנה קודמת), בהם 89.3% היו על סמך הרשאות גמ/2.

בניתוח של השנים 2003-1999 המוצג בלוח מס' 2, אנו רואים כי נמשכת בעקביות מגמת הירידה במשקל ההרשאות גמ/4 מתוך סך ההרשאות לגבי מבוטחים לא-שכירים ומעסיקים.

לוח מס' 2: הרשאות לפי סוג המבוטח והרשאה, 2003-1999
(מספרים מוחלטים ואחוזים)

שנה	לא-שכירים			מעסיקים				
	מזה : באחוזים		סך הכול (מספרים מוחלטים)	מזה : באחוזים		אחוז השינוי לעומת שנה קודמת		
	הרשאות 2/גמ	הרשאות 4/גמ		הרשאות 2/גמ	הרשאות 4/גמ			
1999	67,599	72.9	27.1	4.4	32,640	67.1	32.9	-19.8
2000	56,300	71.6	28.4	-16.6	28,788	68.7	31.3	-11.9
2001	49,359	85.5	14.5	-12.5	37,231	78.4	21.6	29.3
2002	83,796	87.9	12.1	69.8	44,660	84.2	15.8	20.0
2003	84,444	91.7	8.3	0.8	48,949	89.3	10.7	9.6

במהלך הביקורים שערכו הגובים אצל החייבים, נגבו חובות ובוצעו עיקולים והוצאת חפצים. כמו כן הגובים אפשרו לחייבים להסדיר את חובם בסניפי המוסד במועד מאוחר יותר.

באותם מקרים שבהם נמצא העסק סגור הגובים השאירו הודעה לחייב להסדיר את חובותיו. בבדיקות מדגמיות הוכח, כי רבים מאלה שעסקיהם סגורים הסדירו מאוחר יותר את חובם למוסד. באותם מקרים שבהם החייבים עזבו או לא אותרו בכתובת המצויה בידי הסניף, הגובים דיווחו על שינוי כתובת. בעקבות הדיווח, מתעדכן משלוח הפנקסים לתשלום לכתובת החדשה. במקרים קשים נסגרו תיקים של מעסיקים ונערכו שינויי סוג "ללא-שכירים", תוך העברת חובם ל"חוב אבוד".

בלוחות מס' 3א' ו-3ב' מוצגת התפלגות הביקורים לפי תוצאת הביקור, סוג העיקול וכן לפי סוג החייב, בהתאמה.

בלוח מס' 3א' מוצגות התוצאות של כלל פעולות הגובים על פי כל ההרשאות בשנים 1999-2003, תוך חלוקה לפי סוג ההרשאה (גמ/2 ו-גמ/4). מלוח זה אנו למדים כי בשנת 2003 חל גידול יחסי במשקל הביקורים שבהם בוצעה גבייה, ל-16.1% מכלל פעולות הגובים, זאת תוך ירידה במשקל היחסי של העיקולים והוצאת חפצים ל-9.2%. משקל הביקורים שבהם נמצאה דחיה, לא היה מה לעקל או היתה התנגדות עלה חדות ל-32.3% לעומת 20.2% בשנה הקודמת.

עיון בתוצאות הטיפול בהרשאות גמ/2 מעלה, כי משקל הביקורים שבהם הצליחו הגובים לגבות כספים מהחייבים עלה ל-15.4% מסך הביקורים. משקלם של הביקורים שבהם בוצעו עיקולים בשנת 2003 ירד ל-9.6%.

כדאי לציין כי נמשכה הירידה במשקל הביקורים שבהם הגובים לא איתרו את החייבים (החייבים עזבו את מקום מגוריהם ועסקיהם) מ-30.7% בשנת 2002 ל-21.9% בשנת 2003.

בטיפול בהרשאות גמ/4 נמשכה מגמת הירידה במשקל המקרים שבהם בוצעה גבייה גם בשנת 2003, ל-22.8%. משקל המקרים שבהם בוצעו עיקולים ומקרים שבהם הוצאת מיטלטלים היה דומה לשנה הקודמת – 5.3% לעומת 5.2% בהתאמה.

מלוח מס' 3ב' אנו למדים כי בביקורים אצל המבוטחים הלא-שכירים משקלם של הביקורים שבהם נגבו כספים היה 13.2% בשנת 2003. בעיקולי חפצים או הוצאתם נמשכה הירידה ל-9.0% בהשוואה ל-12.6% בשנה קודמת.

בביקורים אצל המעסיקים נמצא כי בשנת 2003 עלה משקל הביקורים שבהם נגבו כספים ל-21% בשנת 2003 לעומת 18.9% בשנת 2002. מספר העיקולים והוצאת החפצים היה כ-9.5% מסך כל הביקורים בשנת 2003, ירידה חדה לעומת השנה הקודמת.

עם זאת יש לציין, כי בשנים האחרונות מהווים הביקורים שבהם החייבים עזבו או לא אותרו כשליש מכלל הביקורים, ובעקבותיהם דיווחו הגובים לסניפים על ניתוק קשר וצורך במאמצים לאתר את כתובתם החדשה או לסגור את תיקם.

לוח מס' 3א': תוצאות ישירות של ביקורי הגובים לפי סוג הרשאה שטופלה, 1999-2003
(מספרים מוחלטים ואחוזים)

שנה	תוצאות ישירות : באחוזים (סה"כ = 100%)						
	סך הכול (מספרים מוחלטים)	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	הוסדר לפני הביקור	גבייה	עיקולים והוצאת חפצים	דחייה, אין מה לעקל, התנגדות	סגור

סך הכול

1999	100,239	-5.0	0.5	10.9	16.7	13.3	24.9	33.7
2000	85,088	-15.1	0.1	13.6	17.0	10.2	25.9	33.2
2001	86,590	1.8	1.0	15.7	13.9	19.0	20.5	29.9
2002	128,456	48.3	1.1	13.9	13.5	20.2	22.1	29.2
2003	133,393	3.8	0.8	16.1	9.2	32.3	20.0	21.6

סה"כ הרשאות גמ/2

1999	71,198	0.6	0.5	4.3	20.8	8.3	26.6	39.5
2000	60,104	-15.6	0.1	6.8	21.3	6.2	27.3	38.3
2001	71,405	18.8	1.1	12.6	15.8	17.8	20.3	32.4
2002	111,262	55.8	1.1	12.1	14.8	19.2	22.1	30.7
2003	121,127	8.9	0.8	15.4	9.6	32.6	19.7	21.9

סה"כ הרשאות גמ/4

1999	29,041	-17.6	0.6	27.0	6.5	25.6	20.9	19.4
2000	24,984	-14.0	0.1	29.9	6.8	19.8	22.6	20.8
2001	15,185	-39.3	0.8	30.4	5.1	24.4	21.5	17.8
2002	17,194	13.2	0.8	26.0	5.2	26.7	21.9	19.4
2003	12,266	-28.7	0.8	22.5	5.3	29.2	23.6	18.3

לוח מס' 33: תוצאות ישירות של ביקורי הגובים, 1999-2003
(מספרים מוחלטיים ואחוזים)

תוצאות ישירות : באחוזים (סה"כ = 100%)						ביקורים		שנה
עזב	סגור	דחייה, אין מה לעקל, התנגדות	עיקולים והוצאת חפצים	גבייה	הוסדר לפני הביקור	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	סך הכול (מספרים מוחלטים)	

סה"כ לא-שכירים

35.1	27.3	13.2	15.8	8.1	0.5	4.4	67,599	1999
31.7	28.4	11.8	16.9	11.0	0.2	-16.7	56,300	2000
29.5	22.6	20.6	14.5	11.9	0.9	-12.3	49,359	2001
32.0	24.8	18.6	12.6	11.3	0.7	69.8	83,796	2002
23.7	22.6	31.0	9.0	13.2	0.5	1.1	84,444	2003

מזה: 2/גמ

40.6	28.8	7.9	19.5	2.7	0.5	10.8	49,303	1999
36.8	29.8	7.2	21.1	4.9	0.2	-18.2	40,327	2000
32.2	22.3	18.9	16.2	9.5	0.9	4.6	42,212	2001
33.6	24.7	17.4	13.7	9.9	0.7	74.5	73,664	2002
24.5	22.1	31.0	9.2	12.7	0.5	5.1	77,441	2003

מזה: 4/גמ

20.0	23.1	27.7	6.0	22.7	0.5	-9.8	18,296	1999
18.8	25.0	23.1	6.4	26.5	0.2	-12.7	15,973	2000
14.0	23.7	30.9	4.5	26.1	0.8	-55.2	7,147	2001
20.0	25.7	27.4	4.9	21.6	0.4	41.8	10,132	2002
16.6	28.4	29.7	5.8	19.1	0.4	-30.8	7,003	2003

סה"כ מעסיקים

30.8	20.0	13.5	18.5	16.4	0.8	-19.8	32,640	1999
36.1	20.9	7.1	17.3	18.6	0.0	-11.8	28,788	2000
30.2	17.9	16.8	13.1	20.8	1.2	29.3	37,231	2001
23.9	16.9	23.2	15.3	18.9	1.8	20.0	44,660	2002
17.6	15.7	34.8	9.5	21.0	1.4	9.6	48,949	2003

מזה: 2/גמ

36.9	21.5	9.3	23.9	7.7	0.7	-16.4	21,895	1999
41.6	22.1	4.0	21.6	10.7	0.0	-9.7	19,777	2000
32.6	17.4	16.3	15.2	17.2	1.3	47.6	29,193	2001
24.9	16.9	22.8	17.1	16.4	1.9	28.8	37,598	2002
17.3	15.5	35.5	10.1	20.2	1.4	16.1	43,686	2003

מזה: 4/גמ

18.4	17.1	21.9	7.5	34.2	0.9	-26.0	10,745	1999
24.2	18.5	13.7	7.7	35.9	0.0	-16.2	9,011	2000
21.2	19.7	18.5	5.6	34.3	0.7	-10.8	8,038	2001
18.6	16.6	25.6	5.7	32.3	1.2	-12.1	7,062	2002
20.5	17.3	28.5	4.6	27.8	1.3	-25.5	5,263	2003

בשנת 2003 נגבו 583 מליון ש"ח בביקורי הגובים, וזו עלייה של 12% במונחים נומינליים ו-12.1% במונחים ריאליים. מהמבוטחים הלא-שכירים נגבו 100.3 מיליון ש"ח, והיתר – 482.7 מיליון ש"ח נגבו ממעסיקים (לוח מס' 4).

בגביית חובות ממבוטחים לא-שכירים חלה בשנת 2003 עלייה נומינלית של 27.2% וריאלית של 27.8%. אצל המעסיקים חל גידול נומינלי של 9.5% וריאלי של 9.3% לעומת השנה הקודמת. חישוב השינוי הריאלי התבסס על סיכום של סכומי חוב חודשיים שנגבו בניכוי השפעת מדדי המחירים בכל חודש וחודש. יש לציין כי לפעולות הגובים יש השפעות מתמשכות מעבר לפעולות הראשונית המדווחות כאן. אלה מתבטאות בהסדרי תשלומים, תיקוני חשבון ופירעון חובות. נושא זה נדון בהרחבה בפרק נפרד.

לוח מס' 4: סכומי החוב שנגבו באמצעות פעולות אכיפה, 2003-1999

שנה	סכומי החוב שנגבו (במיליוני ש"ח)	
	אחוז שינוי לעומת שנה קודמת ריאלי*	נומינלי
סך הכול		
1999	-29.1	-24.7
2000	0.1	2.0
** 2001	75.6	76.7
2002	90.1	101.5
2003	12.1	12.0
לא-שכירים		
1999	-19.5	-15.0
2000	16.8	18.9
** 2001	7.5	12.1
2002	66.9	77.0
2003	27.8	27.2
מעסיקים		
1999	-30.3	-22.2
2000	-5.0	-3.2
** 2001	86.8	100.8
2002	94.9	106.5
2003	9.3	9.5

* בהתבסס על סיכום תקבולי הגבייה החודשיים בניכוי השפעת מדד המחירים בכל חודש וחודש.
 ** סדרה חדשה – התקבולים כוללים גם הסדי תשלומים.

פעולות הגובים בסניפים

מלוח מס' 5א' אנו למדים כי בסניפים רבים חלו שינויים במספר ימי העבודה של הגובים לשני הכיוונים. ראוי לציון גידול ניכר בסניף טבריה – 52.2% ונהריה – 27.8%.

המדדים שלפיהם קיבלו הסניפים "ימי גובים" היו תלויים במספר ההרשאות שכל סניף מקבל, לפי עומק הפיגור ולפי היקף החובות בקבוצות חוב בסניף. מספר ימי העבודה השפיע ישירות על השינויים במספר הביקורים של הגובים בסניפים.

בסניפים נצרת וחيفا היה משקל ניכר להרשאות גמ/4 שטופלו על ידי הגובים – 59.4% ו-27.7% בהתאמה.

שיעור הביקורים שבהם הצליחו הגובים לגבות כספים לבצע עיקולים ולהוציא חפצים בלט במיוחד בסניפים כרמיאל וחדרה – 37.2% ו-34.6% בהתאמה. כמו כן חל גידול ניכר בסכומי הגבייה שנגבו בשנת 2003 בסניפים כפר סבא, עפולה ויפו.

בלוח מס' 5ב' נמצא כי חל גידול ניכר במספר הביקורים על פי הרשאות גמ/2 בסניפים: טבריה 73.7%, נהריה 50%. משקל הביקורים שבהם נגבו כספים ובוצאו עיקולים והוצאו חפצים נמצא בסניפים כרמיאל 37.2% וחדרה 34.2%. ראוי לציון גידול משמעותי בגבייה בהרשאות אלה בשנת 2003 בסניפים יפו וכפר סבא.

מלוח מס' 5ג' עולה כי בסניף טבריה חל גידול במספר הרשאות גמ/4 (396.9% לעומת השנה הקודמת), זאת על רקע ירידה במספר הביקורים בהרשאות גמ/4 במרבית הסניפים. בסניפים חדרה וטבריה נמצא כי הגובים הצליחו לגבות כספים ולהטיל עיקולים על חפצים ולהוציא נכסים של חייבים (83.8% ו-82.4% בהתאמה).

בלוח מס' 5ד' המציג פעולות הגובים על המבוטחים הלא-שכירים נמצא כי בסניף טבריה חל גידול ניכר בשנת 2003 במספר הרשאות שטופלו בידי הגובים – 75.2% לעומת שנת 2002. רמלה 43.8% ורחובות (הכולל אשדוד – שהפך לעצמאי השנה) 41.8% לעומת בשנה שעברה.

שיעור המקרים שבהם הצליחו הגובים לגבות כספים, עיקולים והוצאות חפצים מבתי חייבים המשמעותי נמצא בכרמיאל – 36.9%, חדרה – 28.5%, קריות – 30.2%. באחוזי גידול בסכומי הגבייה שנגבו בשנת 2003 לעומת 2002: בלטה הסניפים כפר סבא ועפולה.

בלוח מס' 5ה' נמצא כי חל גידול ניכר בביקורי גובים אצל המעסיקים בסניף טבריה בשנת 2003 לעומת 2002 (80.3%), חדרה (43.7%). בסניפים חדרה וטבריה נרשמו שיעורים ניכרים בהצלחת הגובים לגבות כספים ולעקל ולהוציא חפצים (40% ו-39.8% בהתאמה).

לוח מס' 5א': סך הכול פעולות הגובים על כול החייבים לפי סניף, 2003

סניף	ימי עבודה		ביקורים שנערכו			סך הכול	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	במספרים מוחלטים
	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	מספר ימי עבודה	ביקורי גמ/4 כאחוז מסה"כ	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	סך הכול			
סך הכול	12.4	583,073	25.2	9.2	8.3	133,393	-1.9	7,572
ירושלים	60.2	43,364	25.8	11.6	15.8	10,006	15.4	495
תל אביב	-9.1	46,515	20.0	6.3	-8.9	10,194	-2.8	624
חיפה	-43.2	11,979	21.0	27.7	-30.0	2,127	-25.8	135
אשקלון	-13.6	9,289	21.7	6.6	-16.2	6,081	-24.1	255
באר שבע	31.1	42,162	25.1	9.0	14.8	9,077	3.7	388
חדרה	85.8	59,303	34.6	0.9	14.4	9,153	-0.4	709
טבריה	94.9	13,865	31.1	2.8	76.9	5,683	52.2	411
יפו	165.0	27,474	19.3	8.8	-16.9	8,176	-0.5	432
כפר סבא	194.4	41,690	23.1	7.4	13.1	6,343	14.7	390
כרמיאל	22.7	16,888	37.2	0.2	36.9	4,213	14.8	326
נהריה	27.7	40,131	27.9	17.7	24.1	6,082	27.8	510
נצרת	-54.2	21,807	29.2	59.2	-25.9	3,214	-35.3	277
נתניה	-20.5	13,102	22.3	7.0	-15.8	5,123	-21.2	297
עפולה	183.1	35,189	30.5	1.2	22.1	2,966	10.0	230
פתח תקוה	-13.0	19,709	22.6	11.5	1.1	4,985	-16.0	295
קריות	-28.0	20,216	33.0	6.4	-16.3	3,605	-33.6	211
ראשלי"צ	16.6	6,901	27.8	12.1	-11.7	4,392	-17.5	193
רחובות	27.6	42,265	26.0	9.9	32.7	20,704	9.1	458
אשדוד		11,714	17.6	5.2		6,949		251
רמלה	-9.8	30,389	23.9	8.9	41.7	8,386	25.3	362
רמת גן	-46.4	28,626	20.1	5.9	-16.0	5,694	-18.5	312
אחר	-90.0	495	26.7	8.8	-91.1	240	-86.1	11

לוח מס' 5ב': פעולות הגובים באמצעות הרשאות גמ/2 לפי סניף, 2003

גבייה		ביקורים שנערכו			סך הכול (במספרים מוחלטים)	סניף
אחוז השינוי בגבייה בהשוואה לשנה קודמת	סכומי החוב שנגבו בהוצאה לפועל	שיעור גביית כספים, עיקולים בסך כל הביקורים	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	מזה: לא- שכירים באחוזים		
41.2	514,400	24.9	69.6	8.9	121,127	סך הכול
139.3	38,225	24.8	78.0	17.8	8,850	ירושלים
-8.2	42,989	19.6	61.3	-10.6	9,552	תל אביב
-53.8	7,081	19.4	48.8	-30.5	1,538	חיפה
-17.5	7,814	21.0	48.1	-13.6	5,682	אשקלון
41.3	38,881	24.1	62.5	19.2	8,263	באר שבע
87.3	58,824	34.2	53.4	14.5	9,073	חדרה
91.8	13,452	29.6	113.8	73.7	5,524	טבריה
274.5	24,857	18.9	59.3	-10.9	7,458	יפו
249.8	39,987	22.9	73.0	15.4	5,876	כפר סבא
23.2	16,883	37.2	81.2	37.1	4,203	כרמיאל
34.2	38,092	31.0	80.5	50.0	5,007	נהריה
-40.7	13,318	25.6	96.8	7.9	1,311	נצרת
6.9	12,114	22.0	67.6	-2.5	4,765	נתניה
166.0	28,732	30.6	72.2	25.9	2,929	עפולה
7.1	17,331	22.3	65.6	15.6	4,414	פתח תקוה
-29.9	17,453	33.4	38.4	-14.2	3,376	קרית
37.5	5,298	27.9	68.9	-11.4	3,861	ראשון לציון
119.4	37,883	26.2	60.3	37.1	9,639	רחובות
	11,002	17.5	43.3		6,588	אשדוד
13.0	18,950	23.5	102.8	44.3	7,643	רמלה
42.9	24,774	19.6	60.6	-12.7	5,356	רמת גן
-90.2	460	27.4	5.7	-91.5	219	אחר

לוח מס' 5ג': פעולות הגובים באמצעות הרשאות גמ/4 לפי סניף, 2003

גבייה		ביקורים שנערכו				סך הכול (במספרים מוחלטים)	סניף
אחוז השינוי בגבייה בהשוואה לשנה קודמת	סכומי החוב שנגבו בהוצאה לפועל	שיעור גביית כספים, עיקולים בסך כל הביקורים	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	מזה: לא-שכירים באחוזים			
-55.5	68,673	27.9	40.7	-28.7	12,266	סך הכול	
-53.7	5,139	33.2	69.4	2.2	1,156	ירושלים	
-18.6	3,526	25.4	53.3	-28.1	642	תל אביב	
-15.1	4,898	25.1	7.5	-30.8	589	חיפה	
15.8	1,475	32.6	28.6	-40.8	399	אשקלון	
-29.5	3,281	34.9	45.4	-16.5	814	באר שבע	
-5.3	479	83.8	57.9	5.3	80	חדרה	
308.9	413	82.4	296.9	396.9	159	טבריה	
-29.8	2,617	23.3	23.1	-51.2	718	יפו	
-37.6	1,703	26.6	46.5	-9.5	467	כפר סבא	
-92.3	5	40.0	16.7	-16.7	10	כרמיאל	
-33.1	2,039	13.6	67.4	-31.1	1,075	נהריה	
-66.3	8,489	31.7	30.7	-39.0	1,903	נצרת	
-80.8	988	26.5	21.9	-70.1	358	נתניה	
296.1	6,457	24.3	25.0	64.4	37	עפולה	
-63.2	2,378	24.5	27.2	-48.8	571	פתח תקוה	
-12.7	2,763	27.1	21.8	-38.3	229	קרית	
-22.4	1,603	27.1	37.4	-13.9	531	ראשון לציון	
-74.5	4,382	23.5	42.0	-2.5	1,065	רחובות	
	712	19.9	20.1		361	אשדוד	
-32.4	11,439	27.9	82.4	19.1	743	רמלה	
-89.3	3,852	27.5	27.8	-47.6	338	רמת גן	
-86.2	35	19.0	10.4	-84.3	21	אחר	

לוח מס' 15: פעולות הגובים על המבוטחים הלא שכירים לפי סניף, 2003

אחוז השינוי בהשוואה לשנה קודמת	סכומי החוב שנגבו באמצעות הוצל"פ (באלפי ש"ח)	שיעור גביית כספים, עיקולים והוצאת חפצים מסך כל הביקורים	ביקורים שנערכו			סניף
			אחוז הרשאות גמ/4 מסך הכול	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	סך הכול (במספרים מוחלטים)	
27.4	100,396	22.2	12.0	0.8	84,444	סך הכול
193.0	6,451	25.0	8.6	19.0	6,646	ירושלים
7.7	7,308	15.3	4.6	-4.5	6,821	תל אביב
-46.5	603	14.2	34.6	-41.4	1,144	חיפה
18.4	2,897	20.1	9.1	-28.8	3,356	אשקלון
99.7	6,030	22.5	9.5	12.7	4,774	באר שבע
-2.9	8,298	28.5	1.0	-7.2	4,273	חדרה
89.8	5,192	26.5	0.5	75.2	3,714	טבריה
-15.2	2,414	15.0	19.7	-28.5	5,298	יפו
153.1	8,819	21.8	6.8	26.4	3,959	כפר סבא
28.0	4,963	36.9	0.2	19.4	2,491	כרמיאל
40.4	6,657	24.7	41.1	23.6	3,741	נהריה
-20.3	4,465	25.9	76.5	-22.8	2,134	נצרת
-35.5	3,994	20.3	23.6	-15.5	3,566	נתניה
100.7	3,649	27.8	2.5	10.7	1,706	עפולה
28.7	4,190	21.8	20.8	-7.5	2,808	פתח תקוה
-32.4	2,684	30.2	8.4	-32.0	1,591	קריות
-19.0	1,789	26.0	7.0	-10.9	3,234	ראשון לציון
80.0	6,387	23.3	10.9	41.8	7,757	רחובות
	3,482	14.2	15.5		5,419	אשדוד
107.2	6,744	23.6	6.9	43.8	5,955	רמלה
6.1	3,162	17.4	9.7	-14.2	3,896	רמת גן
-90.1	218	27.3	55.3	-92.9	161	אחר

לוח מס' 5ה': פעולות הגובים על מעסיקים לפי סניף, 2003

אחוז השינוי בהשוואה לשנה קודמת	סכומי החוב שנגבו באמצעות הוצל"פ (באלפי ש"ח)	שיעור גביית כספים, עיקולים והוצאת חפצים מסך כל הביקורים	ביקורים שנערכו			סניף
			אחוז הרשאות גמ/4 מסך הכול	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	סך הכול (במספרים מוחלטים)	
9.8	482,677	30.5	10.8	9.6	48,949	סך הכול
48.4	36,913	27.5	11.0	10.0	3,360	ירושלים
-11.7	39,207	29.5	11.1	-16.6	3,373	תל אביב
-43.1	11,376	28.8	53.4	-11.4	983	חיפה
-23.0	6,392	23.8	7.6	7.2	2,725	אשקלון
24.0	36,132	27.9	8.6	17.3	4,303	באר שבע
118.2	51,005	40.0	0.7	43.7	4,880	חדרה
98.1	8,673	39.8	3.3	80.3	1,969	טבריה
233.2	25,060	27.2	13.1	18.6	2,878	יפו
207.8	32,871	25.3	9.5	-3.7	2,384	כפר סבא
20.6	11,925	37.6	0.5	73.8	1,722	כרמיאל
25.4	33,474	33.1	1.0	25.0	2,341	נהריה
-58.8	17,342	35.7	87.5	-31.3	1,080	נצרת
-11.5	9,108	26.8	6.2	-16.6	1,557	נתניה
197.2	31,540	34.3	0.9	41.7	1,260	עפולה
-20.0	15,519	23.6	12.3	14.8	2,177	פתח תקוה
-27.3	17,532	35.2	7.3	2.5	2,014	קריות
37.8	5,112	32.7	25.9	-13.9	1,158	ראשון לציון
19.7	35,878	32.9	15.3	11.8	2,947	רחובות
	8,232	30.0	4.4		1,530	אשדוד
-22.3	23,645	24.5	9.4	36.7	2,431	רמלה
-49.5	25,464	25.9	8.8	-19.7	1,798	רמת גן
-89.8	277	25.3	8.9	-81.8	79	אחר

ההשפעות המאוחרות של פעולות הגובים בדיקה מדגמית על גבייה מהמבוטחים הלא-שכירים

במסגרת הגבייה מציבור החייבים בדמי ביטוח עושים הגובים פעולות אכיפה על המפגרים בתשלומי חובות בגין דמי ביטוח למוסד.

בתוקף תפקידם של הגובים ובהסתמך על סוגי ההרשאות, הגובים רשאים לגבות כספים ולהטיל עיקולים על סמך הרשאות גמ/2 ולהוציא חפצים במידת הצורך על סמך הרשאות גמ/4.

הגובים עורכים ביקורים אצל החייבים ומנסים לגבות את החובות במלואם או בחלקם. באותם מקרים שבהם נמצא שעסקם או ביתם של החייבים סגור, הם משאירים הודעה לחייבים. במקרים שבהם נמצא שהחייבים עזבו את הכתובת הרשומה בגוף ההרשאה, הם מדווחים לסניף ולמשרד הראשי.

הגובים מדווחים על פעולותיהם ועל סכומי הגבייה שאותם הצליחו לגבות מהחייבים בדו"ח מיוחד (טופס בל/2002). הנתונים מסוכמים במשרד הראשי ומדווחים בסטטיסטיקה החודשית.

הדו"ח הסטטיסטי החודשי מציג למעשה את הפעולות הישירות שעשו הגובים, אך אין בכוחם של נתונים אלה להציג את מלוא ההשפעה של פעולותיהם על החייבים, המתבטאת בהנעתם של החייבים להסדיר את חובם למוסד דרך תקבולים והסדרי תשלומים, תיקוני חשבון המתבטאים בשינויי סוג ותיקוני שומה.

כדי לעמוד על מלוא ההשפעה (הישירה והמשנית) של פעולות הגובים על המבוטחים הלא שכירים, הוצא מדגם של 796 מקרים של הרשאות גמ/2 ו-454 מקרים של הרשאות גמ/4 (חוץ ממקרים שבהם החייבים לא אותרו או עזבו) בסניפים ירושלים, תל אביב, חיפה, באר שבע ורחובות בשנת 2003. נרשמו תוצאות הביקורים שבוצעו אצל החייבים שאותרו כפי שדווח בטופס בל/2002. יצוין כי מספר ביקורים רב באותה כתובת נספר כביקור אחד אם התקיימו באותה תקופה.

כדי לאתר את ההשפעה המאוחרת שנוצרה בעקבות פעולות הגובים, נבדק חשבונם של החייבים ונרשמו התשלומים ושינויי החשבון שהתרחשו בתוך חודש ימים ממועד הביקור אצל החייב. לא הובאו בחשבון קיזוזים ותשלומי מקדמות שאותם חובה לשלם. כמו כן לא הובאו בחשבון תקבולים שנבעו מהעברות מגורמי חוץ, כגון מס הכנסה, מע"מ, מכירות רכוש מעוקל והעברת כספים מעוקלים מבנקים במסגרת העיקולים מצד שלישי. בניתוח הנתונים נעשה שימוש גם בנתונים מילוליים שאותם רשמו הגובים ופקידי הגבייה בסניפים.

נוסף על כך, באותם מקרים שבהם דווח על ביקורים נוספים של גובים מאוחר יותר או שהוטלו עיקולים משרדיים שהניבו תוצאות כספיות, נוטרלו תגובות החייבים שהושפעו מן הפעולות האלה.

מלוח מס' 6א' אנו למדים כי שיעורי ההצלחה הישירה של הגובים בהרשאות גמ/2 לעיקול רכוש לגבי חייבים שמהם נגבו כספים ובוצעו עיקולים היה 26.1%. אולם מתוספת לכך השפעה משנית: 20% מן החייבים אשר קודם לכן לא הסדירו את חובם ישירות עם הגובים, פנו למוסד בעקבות המגע עם הגובים או בעקבות השארת הודעה על ידי הגובים, כדי להסדיר את חובם באמצעות תשלומים, לתקן חשבון או להגיע להסדרי תשלומים. מכאן שההשפעה הכוללת של פעולות הגובים הסתכמה ב-46.1% מהמקרים.

מדידת שיעור ההצלחה הכספית אצל אותם חייבים שנגבו מהם כספים בלבד (ללא עיקולים) ושבוצעו בעבורם פעולות חשבוניות שונות להסדרת החוב, מורה כי מ-5% מהחייבים נגבו כספים ישירות. היתר, 29.6%, הסדירו את חובם בסניף. בסך הכול ההשפעה מבחינה כספית מסתכמת בכך ש-34.4% מהחייבים הסדירו בסופו של דבר את חובם למוסד.

בבחינת השינויים הכספיים אנו מוצאים, כי סך החוב שנרשם בגוף ההרשאה לכלל החייבים שנכללו במדגם היה 6.8 מיליון ש"ח. 2.2% מתוכם שילמו החייבים בעת ביקורם של הגובים ועוד 18.9% הוסדרו בידי החייבים מאוחר יותר בסניפים.

בדיקת הפעולות שנעשו בחשבונות החייבים במדגם הנוכחי מורה, כי מתוך 335 פעולות שבוצעו 42.4% היו תקבולים, 20.3% היו הסדר תשלומים ו-37.3% היו תיקוני חשבון ושינוי סוג.

בדיקת סכומי החוב שהוסדרו מורה כי הוסדרו בסך הכל 1.5 מיליון ש"ח, בהם 43.6% תקבולים, 31.8% הסדרי תשלומים ו-24.6% תיקוני חשבון ושינוי סוג המבוטח.

בהרשאות גמ/4 להוצאת רכוש בשנת 2002 הצליחו הגובים לגבות כספים ולבצע עיקולים בעת הביקור אצל 24.2% מהחייבים. 19.4% מהחייבים – שלגביהם לא היו תוצאות עקב ביקור הגובים – פנו לסניף מאוחר יותר להסדרת חובם. מכאן שההשפעה הכוללת של פעולות הגובים היתה של 43.6%.

מבין המקרים שבהם נגבו כספים בלבד, 15.9% מהחייבים שילמו ישירות לגובים ו-24.2% מהחייבים הסדירו את חובם בסניפים. תוצאה כספית בלבד נמצאה ב-40.1% מחשבונות החייבים.

בדיקת סכומי החוב ששולמו מראה, כי סך החוב שנרשם בגוף ההרשאה היה 5.4 מיליון ש"ח. 10.7% מזה שולמו ישירות לגובים, ועוד 17.6% מהחוב שולמו בסניפים מאוחר יותר. ההשפעה הכספית הכוללת של פעולות הגובים מתבטאת בכך ש-28.3% מהחוב הוסדר בסופו של דבר.

עוד נמצא בבדיקה מדגמית זו, כי מספר הפעולות שבוצעו על סמך הרשאה גמ/4 היה 213, מתוכן 45.5% תקבולים, 28.1% הסדרי תשלומים, ו-26.6% תיקוני חשבון ושינוי סוג.

הרכב החוב הכספי שהוסדר על סמך הרשאות גמ/4 היה – 47.6% תקבולים, 39.2% הסדרי תשלומים ו-13.2% תיקוני חשבון ושינוי סוג המבוטח.

השוואת הנתונים בשנת 2003 לשנים קודמות מעלה כי בפעולות על סמך הרשאות גמ/2 חל גידול בשיעור ההצלחה הכולל (46.1% ב-2003 לעומת 43.5% ב-2002). בדומה לכך חל שיפור קל בשיעור ההצלחה בפעולות על סמך הרשאות גמ/4: 43.6% בשנת 2003 לעומת 42.3% בשנת 2002..

בהשוואת שיעורי ההצלחה ה"גבייתיות" עולה כי בהרשאות גמ/2 לא חל שינוי מהותי (34.6% בשנת 2003 לעומת 34.2% בשנת 2002). לעומת זאת ניכרה מגמת עליה בהרשאות גמ/4 בשנת 2003 לעומת 2002 (40.1% לעומת 36.8%, בהתאמה).

בחינת התחלקות הגבייה לפי צורת הגבייה מעלה כי חל גידול ניכר במשקל התקבולים בשתי דרכי פעולות הגובים (גמ/2 ו-גמ/4) על חשבון יתר סוגי הגבייה. בהרשאות גמ/2 חל גידול במספר התקבולים מ-35% בשנת 2002 ל-43.6% בשנת 2002. שיעור התקבולים שנגבו בהרשאות גמ/4 עלה מ-40.7% בשנת 2002, ל-47.6% בשנת 2003.

**לוח מס' 6א': השוואת התוצאות בהרשאות גמ/4 לעומת גמ/2 בקרב המבוטחים הלא-שכירים,
(במספרים מוחלטים ובאחוזים), 2003-2001**

הרשאות גמ/4			הרשאות גמ/2			
2001	2002	2003	2001	2002	2003	
624	435	454	760	772	796	סך כל המקרים
43.7	42.3	43.6	43.8	43.5	46.1	סך כל ההצלחה (אחוזים)
29.3	26.0	24.2	28.4	25.4	26.1	מזה: ישירות*
14.4	16.3	19.4	15.4	18.1	20.0	משניות
<hr/>						
סך כל ההצלחות הגבייתיות**						
36.2	36.8	40.1	32.2	34.2	34.6	כאחוז מהסך הכל
16.8	17.7	15.9	8.0	6.1	5.0	ישירות
19.4	19.5	24.2	24.2	28.1	29.6	משניות
<hr/>						
7,565	5,219	5,448	7,033	6,970	6,859	סכומי חוב בגוף ההרשאה (באלפי ש"ח)
שינויים כספיים ביתרות כאחוז						
19.1	22.6	28.3	21.8	23.2	21.1	מסך כול החוב
6.5	7.3	10.7	4.1	3.4	2.2	ישירות ע"י גובים ב-% מסה"כ החוב
12.6	15.3	17.6	17.7	19.8	18.9	משניות ע"י חייבים ב-% מסה"כ החוב
<hr/>						
244	176	213	281	306	335	מספר הפעולות
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	פעולות ביתרות - כמויות מהסך הכול
48.8	48.3	45.5	38.1	37.2	42.4	מזה: תקבולים
25.4	28.4	28.1	27.4	29.7	20.3	הסדר תשלומים
25.8	23.3	26.4	34.5	33.1	37.3	תיקוני חשבון ושינוי סוג
<hr/>						
1,447	1,177	1,541	1,530	1,614	1,450	סכום החוב שהוסדר (אלפי ש"ח)
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך הכל (אחוזים)
41.1	40.7	47.6	35.4	35.0	43.6	מזה: תקבולים
42.4	37.6	39.2	40.8	44.9	31.8	הסדרי תשלומים
16.5	21.7	13.2	23.8	20.1	24.6	תיקוני חשבון ושינוי סוג

* מספר המקרים שבהם בוצעו עיקולים ותשלומים.
** מספר המקרים שבהם בוצעו תשלומים בלבד.

מכירות חפצים מעוקלים

במסגרת עבודתם של הגובים, הוציאו המעקלים חפצים וציוד מביתם או מעסקיהם של החייבים שלא הסדירו את חובם למוסד ואשר לדעת הגובים אין סיכוי לגבות מהם ישירות את החוב. החפצים שהוצאו הועברו למחסן זמני בקרבת הסניף, כדי לאפשר לחייב לשחרר אותם לאחר הסדרת החוב בתוך שלושה שבועות ממועד הוצאתם.

לאחר מועד זה, אם לא הוסדר החוב, החפצים הועברו למחסן של חברת ממ"ן (מסופי מטען וניטול בע"מ), הקשורה עם המוסד ומטפלת בריכוז, אחסון ומכירת המיטלטלים המעוקלים במכרזים פומביים. החברה מדווחת למשרד הראשי על פעולות המכירה.

הנתונים בתזכיר זה נלקחו מדוחות של תוצאות המכירה הנשלחים לסניפים, והנרשמים בסופו של דבר בחשבונו של החייב. השנה התרכזת חברת ממ"ן במכירת כלי רכב של החייבים.

בשנת 2003 מכרה חברת ממ"ן 128 חפצים, בהם 116 כלי רכב (לעומת 111 אשתקד) בסכום כולל של 2,171 אלף ש"ח. לאחר ניכוי הוצאות העיקולים והמכירה הסתכמה ההכנסה נטו מן המכירה ב- 1,639 אלף ש"ח, כלומר כ-75.5% מערך המכירה.

קיימים שלושה סוגי הוצאות: עלות האחסון במחסן ממ"ן, דמי מכירה (כ-15%-10% מהנכס הנמכר) ועלות הוצאת המיטלטלים בידי המעקלים: 195 ש"ח לחפצים ו- 245 ש"ח לרכב הנגבים מהמבוטח, כפי שנוכל ללמוד מלוח מס' 8א'. עלויות הוצאת המיטלטלים הועלו בשיעור ניכר בסוף שנת 2000.

17.2% מן הפריטים (22 בסה"כ) נמכרו בסכומים שלא כיסו את עלות ההוצאות שהיו למוסד בגין מכירתם. עקב זאת נאלץ המוסד לשלם 24 אלף ש"ח מתקציבו.

לוח מס' 7א': פירוט תוצאות המכירה בערכים כספיים, 2003, (במספרים מוחלטים ובאחוזים)

אחוזים מסכום המכירה ברוטו	סכומים (באלפי ש"ח)	
100.0	2,170.8	סך כל ערך מכירות
23.4	505.4	עלות ממ"ן
1.2	26.0	עלות הגובים*
24.6	531.4	סך כל עלות מכירות
75.4	1,639.4	הכנסה נטו

* סכום זה נגבה על חשבון המבוטח.

עוד אנו למדים מלוח מס' 7ב' כי משך זמן השהייה הממוצע של חפץ בשנת 2003 במחסני חברת ממ"ן הוא 3.2 חודשים, עליה קלה לעומת שנה קודמת. בדרך כלל ככל שתקופת האחסון של החפץ מתארכת גדלה עלות המכירה שלו והשפעתה על ההכנסה נטו.

מנתונים מפורטים לפי סניפים בלוח מס' 7ג' עולה כי 11.2% מהחפצים שנמכרו היו בסניף כרמיאל ואחריי סניף נהריה (10.1% מהחפצים שנמכרו).

לוח מס' 7ב': מכירות באמצעות חברת ממ"ן, 1999-2003, (במספרים מוחלטים ובאחוזים)

מתוכם חפצים שנמכרו בהפסד		סך כול ההכנסה (אלפי ש"ח)			סך כל המכירות			שנה
אחוזים מהסה"כ	כמות	אחוז ההכנסה נטו מהברוטו	נטו בניכוי ההוצאות	ברוטו (לפני ניכוי ההוצאות)	פרק זמן השהייה בחודשים	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	סך כל החפצים שנמכרו	
55.8	201	61.6	370	601	3.9	-41.5	360	1999
82.3	570	38.0	358	943	5.4	92.5	693	2000
69.8	382	49.7	465	936	4.3	-21.1	547	2001
45.9	186	73.0	1,677	2,298	2.5	-26.0	405	2002
17.2	22	75.5	1,639	2,171	3.2	-68.4	128	2003

לוח מס' 7ג': מכירות חפצים באמצעות מ"מ, פרק זמן השהייה הממוצע במחסן, הכנסה ברוטו ונטו לפי סניף, 2003, (במספרים מוחלטים ובאחוזים)

חפצים שנמכרו בהפסד*	מכירות שבהן הכנסה נטו חיובי				סך הכול מכירות				סניף	
	אחוז הכנסה נטו מסך כל המכירה	הכנסה נטו (אלפי ש"ח)	סך הכול (אלפי ש"ח)	חפצים שנמכרו	אחוז הכנסה ממכירה	סך הכול הכנסה נטו	סך הכול מכירה (אלפי ש"ח)	פרק זמן השהייה (בחודשים)		חפצים שנמכרו
22	77.9	1,663.8	2,136.9	106	75.5	1,639.4	2,170.8	3.2	128	סך הכול
-	73.7	30.5	41.4	4	73.7	30.5	41.4	2.4	4	ירושלים
-	83.3	290.4	348.8	11	83.2	290.4	348.9	3.1	11	תל אביב
2	66.8	14.1	21.1	2	45.5	11.6	25.5	5.4	4	חיפה
-	82.9	45.2	54.5	2	82.9	45.2	54.5	1.5	2	אשקלון
-	80.6	31.1	38.6	1	80.6	31.1	38.6	4.9	1	באר שבע
3	74.1	72.0	97.2	6	68.0	68.6	100.9	3.3	9	חדרה
4	75.5	60.2	79.7	3	62.2	54.7	88.0	6.3	7	טבריה
1	78.4	97.2	124.0	10	77.5	97.0	125.1	3.3	11	יפו
-	78.4	180.5	230.1	12	78.4	180.5	230.1	2.8	12	כפר סבא
3	73.2	145.5	198.8	12	69.8	142.7	204.3	2.5	15	כרמיאל
3	71.5	105.6	147.7	10	67.0	100.8	150.5	3.5	13	נהריה
1	73.0	111.6	152.9	8	71.7	110.1	153.5	3.4	9	נצרת
-	83.4	52.2	62.6	2	83.4	52.2	62.6	1.0	2	נתניה
3	69.9	19.3	27.6	2	50.9	16.9	33.2	4.8	5	עפולה
1	80.9	207.6	256.6	10	80.5	207.6	257.8	2.3	11	פתח תקוה
1	68.0	32.9	48.4	4	64.5	31.6	49.0	1.9	5	קריות
-	82.4	33.8	41.0	1	82.4	33.8	41.0	2.5	1	ראשל"צ
-	86.5	92.2	106.6	2	86.5	92.2	106.6	2.4	2	רחובות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשדוד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	רמלה
-	70.7	41.9	59.3	4	70.7	41.9	59.3	2.7	4	רמת גן

* ההכנסה ממכירת החפצים האלה לא כיסתה את עלות מכירתם.

עיקולים על נכסים שבידי צד שלישי

במקביל לפעולות הגובים נשלחו באמצעות מערכת ממוחשבת במשרד הראשי דרישות עיקול על נכסים שבידי צד שלישי, כגון כספים, משכורות, רכב ונדל"ן. בשנת 2003 טופלו במסגרת זו 163.2 אלף חייבים (לא שכירים ומעסיקים), וזו עלייה של 52.3% לעומת השנה הקודמת.

בעבור 59.3% מהחייבים נשלחו דרישות עיקול כספים וניירות ערך בבנקים. בעבור 4.4% – יתרות בקופות גמל; בעבור 11.3% דרישות עיקול יתרות זכות בחברות אשראי; ובעבור 13.3% מן החייבים נשלחו דרישות עיקול רכב (לוח מס' 9א').

מלוח מס' 8ב' אנו למדים כי מספר דרישות העיקול על צד שלישי שבוצעו בשנת 2003 היה 533.3 אלף, גידול של 13.8% לעומת השנה הקודמת.

מהתפלגות דרישות העיקול בשנת 2003 לפי סוג הדרישה אנו למדים, כי 61.9% מהם היו לעיקול נכסים וניירות ערך בבנקים, 7.8% לקופות גמל, 14.3% ליתרות זכות בחברות אשראי ו-7.8%, לדרישות לעיקול רכב.

יש לציין כי בשנים האחרונות חל גידול ניכר בדרישות לעקל בחברות אשראי – מ-7% ב-1999 עד ל-14.3% בשנת 2003.

לוח מס' 8א': החייבים לפי סוג דרישות העיקול על נכסים שבידי צד שלישי, 1999-2003
(במספרים מוחלטים ובאחוזים)

שנה	חייבים*		סוגי דרישות עיקול באחוזים מסך הכול (סך הכול = 100%)			
	סך הכול באלפים	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	עיקולי כספים וני"ע בבנקים	קופות גמל	יתרות בחברות אשראי	רכב

סך הכול

1999	93.6	-17.4	67.6	3.8	8.1	10.9	9.6
2000	109.7	17.2	67.0	3.4	8.9	9.9	10.8
2001	112.3	2.4	68.9	4.1	9.4	8.9	8.7
2002	107.1	-4.7	63.7	4.0	10.2	13.2	8.9
2003	163.2	52.3	59.3	4.4	11.3	11.7	13.3

לא-שכירים

1999	65.2	-19.2	69.4	5.0	4.2	11.2	10.2
2000	82.2	26.1	69.4	4.3	4.9	9.9	11.5
2001	83.7	1.8	71.4	5.3	6.0	8.1	9.2
2002	80.4	-4.0	66.5	4.5	6.0	13.2	9.8
2003	115.4	14.4	63.8	5.1	8.2	11.7	11.2

מעסיקים

1999	28.4	-12.9	63.3	0.8	17.2	10.2	8.2
2000	27.5	-38.0	59.7	0.7	20.9	10.0	8.7
2001	28.6	4.0	61.5	0.7	19.4	11.3	7.1
2002	26.7	-6.7	56.3	2.9	21.2	13.1	6.5
2003	47.8	80.1	49.4	2.8	18.3	11.7	17.8

* מבוסס על סיכום של מספר החייבים בכל חודש מ-12 חודשי השנה בכל אחד מסוגי העיקול.
** כולל דרישות עיקול משכורות ודמי שכירות, נדלי"ן ועוד.

לוח מס' 8ב': דרישות עיקול על צד שלישי לפי סוג העיקול, 1999-2003
במספרים מוחלטים ובאחוזים)

סוגי דרישות העיקול באחוזים מסך הכול (סה"כ = 100%)					דרישות העיקול		שנה
אחרים*	רכב	יתרות בחברות אשראי	קופות גמל	כספים וני"ע בבנקים	אחוז השינוי לעומת שנה קודמת	סך הכול באלפים	

סך הכול

5.6	6.0	7.0	6.7	74.7	8.2	267.9	1999
5.8	5.7	7.8	4.4	76.3	19.1	319.2	2000
4.7	5.6	8.6	5.6	75.5	13.6	362.7	2001
5.3	7.4	11.1	5.5	70.7	29.1	468.4	2002
8.2	7.8	14.3	7.8	61.9	13.8	533.3	2003

לא-שכירים

5.2	5.7	3.4	9.6	76.1	0.3	179.4	1999
5.4	5.2	4.2	6.0	79.2	27.9	229.4	2000
4.3	4.6	4.9	7.5	78.7	11.6	256.0	2001
4.8	7.2	5.5	5.5	77.0	20.1	307.4	2002
7.3	7.1	9.5	9.0	67.1	11.8	343.8	2003

מעסיקים

6.5	6.7	14.1	0.8	71.9	28.6	88.5	1999
6.7	7.1	17.0	0.5	68.7	1.6	89.9	2000
6.0	7.8	17.4	0.8	68.0	18.7	106.7	2001
6.1	7.9	21.8	5.5	58.7	50.9	161.0	2002
9.9	9.0	23.1	5.5	52.5	17.7	189.5	2003

* כולל עיקולי משכורות, דמי שכירות, נדל"ן ועוד.

לוח מס' 8 ג' מציג את תוצאות הטיפול בדרישות עיקול על נכסים שבידי צד שלישי שעליהם יש נתונים מפורטים. על-פי הנתונים, ב-8% מדרישות העיקול, כולל עיקול על רכבים, נרשמו בצד שלישי. אין ברשותנו נתונים על סכומי החוב שנגבו בדרך זו.

48.8% מכלל הדרישות לעיקול לא בוצעו בגלל העדר של נכסים או שלא היה אפשר לעקלם או שהם כבר עוקלו לזכות אחרים. ב-32.7% טרם התקבלה תשובה מהיעד שאליו הופנה צו העיקול.

מבחינת שיעורי ביצוע עיקולים כאחוז מן הדרישות, נמצא כי בדרישות עיקול לרכב שיעור הביצוע גבוה ביותר: 91.2% מהרכבים שהופנתה אליהם דרישת עיקול עוקלו. שיעור גבוה זה לעומת שאר העיקולים נובע מכך שלמוסד מידע רב יותר על מהות הבעלות של רכבים מאשר על החשבונות המצויים ביעדים אחרים, כמו בנקים וקופות גמל.

במסגרת עיקולים על נכסים בידי צד שלישי עוקלו בפועל 60.1 מיליון ש"ח (לוח מס' 9ה').

**לוח מס' 8ג': תוצאות הטיפול בדרישות עיקול על צד שלישי לפי סוג החייב וסוג העיקול,
2003 (במספרים מוחלטים ובאחוזים)**

תוצאות הטיפול : באחוזים (סה"כ = 100%)				סך הכול דרישות עיקול	יעד
לא ידוע	לא התקבלה תשובה	לא בוצע עיקול	בוצע עיקול		

סך הכול

10.5	32.7	48.8	8.0	518,402	סך הכול
12.4	31.2	55.7	0.7	319,822	בנקים
9.6	35.4	54.9	0.1	41,376	קופות גמל
7.5	33.9	57.9	0.7	74,534	חברות אשראי
7.1	1.7	-	91.2	40,048	רכב
9.1	56.1	32.2	2.6	26,940	אחר
0.1	89.4	0.2	10.3	15,682	מוטבים

לא-שכירים

10.8	33.4	48.5	7.3	334,522	סך הכול
12.8	32.2	54.3	0.7	223,433	בנקים
9.6	36.3	54.0	0.1	31,030	קופות גמל
8.0	34.3	57.4	0.3	32,481	חברות אשראי
6.2	0.9	-	92.9	23,480	רכב
3.6	62.2	31.6	2.6	17,500	אחר
0.0	95.7	0.3	4.0	6,598	מוטבים

מעסיקים

9.9	31.5	49.2	9.4	183,880	סך הכול
11.5	29.1	58.9	0.5	96,389	בנקים
9.8	32.8	57.4	0.0	10,346	קופות גמל
7.1	33.5	58.3	1.1	42,053	חברות אשראי
8.3	2.8	-	88.9	16,568	רכב
19.5	44.9	33.2	2.4	9,440	אחר
0.1	84.9	0.1	14.9	9,084	מוטבים

מספר דרישות העיקול של נכסים שבידי צד שלישי (המתבצעת אוטומטית באמצעות מערכת ממוחשבת) עלה באופן ניכר לעומת השנה שעברה בסניפים כפר סבא (131.5%), רחובות (108.2%) ואשדוד (76.4%).

מספר דרישות העיקול הממוצע לחייב על נכסים שבידי צד שלישי שבלט ביותר בשנת 2003 היה בסניף ראשון לציון עם 8.2 עיקולים לחייב. גם בנצרת מספר הדרישות לחייב היה גבוה: 5.3 עיקולים לחייב. בסניפים הבאים היה משקל עיקולי הרכב משמעותי: בבאר שבע 12.4%, תל אביב 12.1% וכפר סבא 11% (כפי שמוצג בלוח ב'ד8').

בדיקת ביצוע עיקולים לגבי עיקולי נכסים שבידי צד שלישי לפי סניפים מעלה כי שיעורי ביצוע ניכרים נמצאו בסניפים באר שבע (13.3%) וכפר סבא (11.1%), כפי שעולה מלוח ה'8'.

כדאי לציין את סכומי החוב הבולטים שעוקלו לטובת המוסד בסניפים ירושלים – 12.9 מיליון ש"ח (21.5% מסה"כ הגביה) ותל אביב – 7.5 מיליון ש"ח (12.5% מסך הכל הגביה).

בסניפים כפר סבא ותל אביב שיעור ביצוע עיקול אצל לא שכירים היה גבוה במיוחד – (13.7% ו-12.8% בהתאמה) כפי שמוצג בלוח מס' 8'.

עיקר המאמץ שהושקע הוא במשלוח דרישות עיקול לבנקים, לעיקול נכסים כספיים, ולמשרד התחבורה, לעיקול כלי רכב (61.9% ו-7.8% מהסה"כ, בהתאמה), כפי שמוצג בלוח מס' 8'.

גם בשנת 2003 שיעור ביצוע העיקול כאחוז מדרישות עיקול הנכסים בבנקים הוא קטן ביותר (0.8% בלבד מכלל דרישות העיקול), למרות המאמץ הגדול המושקע במשלוח ההודעות ליעד זה. תוצאה דלה זו היא פועל יוצא של המידע המצומצם ביותר העומד לרשות המוסד על מספרי החשבונות השייכים לחייבים בבנקים ועל מצבם הכספי. לעומת זאת, בעיקולי רכב שיעורי הביצוע גבוהים ביותר: מתוך 40 אלף דרישות לעיקול רכב שנשלחות למשרד התחבורה 91.2% מהן נענות בחיוב, והרכב מעוקל לטובת המוסד, כפי שמוצג בלוח מס' 8'.

לוח מס' 48: דרישות עיקול על נכסים שבידי צד שלישי לפי סניף, 2003

דרישות עיקול כאחוז מהסה"כ		מספר עיקולים ממוצע לחייב	דרישות עיקול על צד שלישי			החייבים*		סניף
רכב	נכסים בבנקים		אחוז השינוי בסה"כ לעומת שנה קודמת	מזה: לא שכירים כאחוז מהסה"כ	סך הכול (מספרים מוחלטים)	מזה: לא-שכירים כאחוז מהסה"כ	סך הכול* (מספרים מוחלטים)	
7.8	61.9	3.2	15.5	65.1	533,316	70.9	165,161	סך הכול
9.5	62.2	2.7	-26.6	72.9	35,722	65.0	13,228	ירושלים
12.1	38.8	2.8	-8.5	59.2	24,686	68.2	8,876	תל אביב
5.0	64.7	3.1	-19.0	62.5	26,534	69.8	8,658	חיפה
7.5	83.5	3.5	37.5	72.5	12,516	72.4	3,625	אשקלון
12.3	65.1	2.3	8.3	65.7	22,236	62.5	9,669	באר שבע
7.1	63.6	3.0	13.8	67.4	29,294	69.3	9,645	חדרה
5.1	62.7	3.7	46.5	75.8	37,196	74.0	10,081	טבריה
6.2	54.9	3.1	27.0	30.7	26,519	67.6	8,651	יפו
6.8	67.3	3.0		100.0	6,149	100.0	2,050	חולון
11.0	57.9	3.2	128.0	57.1	24,767	61.0	7,782	כפר סבא
5.8	66.4	2.3	-14.9	50.2	8,452	62.0	3,629	כרמיאל
8.0	73.5	2.7	-17.2	70.5	15,601	71.8	5,876	נהריה
8.3	66.3	3.0	-4.8	59.4	46,483	76.2	15,511	נצרת
9.3	72.8	2.3	23.9	68.7	18,138	77.0	7,831	נתניה
10.0	68.5	2.6	-9.7	48.8	9,966	48.8	3,885	עפולה
10.0	54.1	3.1	-23.5	62.0	20,287	63.5	6,486	פתח תקוה
7.2	61.0	2.5	-7.4	52.6	8,417	65.3	3,372	קריות
5.7	68.8	5.8	2.5	57.5	21,957	72.4	3,794	ראשלי"צ
5.1	58.3	5.4	107.8	75.2	49,309	77.7	9,092	רחובות
6.3	55.9	4.6	77.0	60.5	11,867	67.4	2,569	אשדוד
7.8	62.0	3.4	59.3	65.5	23,999	76.7	6,985	רמלה
5.0	63.4	3.2	47.0	82.2	44,575	83.4	13,865	רמת גן
20.9	42.8	-	32.2	31.1	8,646	-	-	לא ידוע

* מדובר בחייבים שכלפיהם בוצעו דרישות העיקול במהלך השנה, בשונה מהנתון בלוח מס' 9א', המבוסס על סיכום חייבים בכל סוג עיקול בכל חודש.

** בחישוב הממוצע לא נכללו המקרים ה"לא ידועים".

לוח מס' 8ה': ביצוע סך כל עיקולי נכסים שבידי צד שלישי לפי סניף, 2003

סכום החוב שעוקל (אלפי ש"ח)	דרישות עיקול			סניף
	אחוזים מסך הכול	מזה: בוצע עיקול	סך הכל	
60,139	8.0	41,568	518,402	סך הכול
12,912	10.9	3,904	35,679	ירושלים
7,539	12.1	2,976	24,643	תל אביב
1,048	5.3	1,420	26,576	חיפה
438	7.5	943	12,554	אשקלון
4,216	13.3	2,937	22,163	באר שבע
834	7.5	2,206	29,332	חדרה
1,877	5.5	2,048	37,217	טבריה
1,113	6.4	1,692	26,547	יפו
152	7.1	439	6,141	חולון
1,244	11.1	2,755	24,738	כפר סבא
378	5.9	500	8,447	כרמיאל
1,444	8.1	1,257	15,575	נהריה
2,090	8.2	3,820	46,479	נצרת
32	9.1	291	3,211	נתניה
1,163	10.2	1,022	9,973	עפולה
962	10.4	2,105	20,297	פתח תקוה
450	7.2	602	8,390	קריות
953	5.6	1,239	21,997	ראשון לציון
2,114	5.3	2,593	49,318	רחובות
969	6.1	726	11,846	אשדוד
1,247	7.8	1,865	23,982	רמלה
3,274	5.1	2,284	44,621	רמת גן
13,690	22.4	1,944	8,677	אחר

לוח מס' 18: ביצוע עיקולי נכסים שבידי צד שלישי בקרב המבוטחים הלא שכירים לפי סניף,

2003

סכום החוב שעוקל (אלפי ש"ח)	דרישות עיקול			סניף
	אחוזים מסך הכול	מזה: בוצע עיקול	סך הכול	
7,614	7.3	24,256	334,522	סך הכול
1,186	9.9	2,569	25,989	ירושלים
269	12.8	1,871	14,586	תל אביב
180	4.5	750	16,632	חיפה
149	5.1	462	9,115	אשקלון
583	10.3	1,502	14,527	באר שבע
371	7.6	1,509	19,799	חדרה
326	4.5	1,265	28,217	טבריה
169	7.6	622	8,169	יפו
152	7.1	639	6,141	חולון
336	13.7	1,931	14,124	כפר סבא
88	5.9	252	4,241	כרמיאל
276	7.5	824	10,968	נהריה
552	7.5	2,083	27,615	נצרת
32	9.1	291	3,211	נתניה
81	10.0	487	4,872	עפולה
283	11.3	1,422	12,597	פתח תקוה
59	7.3	323	4,404	קריות
72	6.4	807	12,675	ראשון לציון
450	4.7	1,743	37,075	רחובות
86	5.1	365	7,176	אשדוד
216	7.4	1,157	15,706	רמלה
1,698	4.3	1,582	36,683	רמת גן
-	-	-	-	אחר

לוח מס' 18: ביצוע עיקולי נכסים שבידי צד שלישי בקרב המעסיקים לפי סניף, 2003

סכום החוב שעוקל (אלפי ש"ח)	דרישות עיקול			סניף
	אחוזים מסך הכל	מזה: בוצע עיקול	סך הכול	
52,525	9.4	17,312	183,880	סך הכול
11,726	13.8	1,335	9,690	ירושלים
7,270	11.0	1,105	10,057	תל אביב
868	6.7	670	9,944	חיפה
289	14.0	481	3,439	אשקלון
3,633	188	1,435	7,636	באר שבע
463	7.3	697	9,533	חדרה
1,551	8.7	783	8,999	טבריה
944	5.8	1,070	18,378	יפו
-	-	-	-	חולון
908	7.8	824	10,614	כפר סבא
290	5.9	248	4,206	כרמיאל
1,168	9.4	433	4,607	נהריה
1,538	9.2	1,737	18,864	נצרת
-	-	-	-	נתניה
1,082	10.5	535	5,101	עפולה
679	8.9	683	7,700	פתח תקוה
391	7.0	279	3,986	קריות
881	4.6	432	9,322	ראשון לציון
1,664	6.9	850	12,243	רחובות
883	7.7	361	4,670	אשדוד
1,031	8.6	708	8,276	רמלה
1,576	8.8	702	7,938	רמת גן
13,690	22.4	1,944	8,677	אחר

לוח מס' ח8: ביצוע עיקולים על נכסים שבידי צד שלישי בבנקים ובמשרד התחבורה, לפי סניף,

2003

עיקולי רכב במשרד התחבורה			עיקולי נכסים בבנקים			סניף
כאחוז מסך הכול	מזה: ביצוע עיקול	סך הכול דרישות עיקול	כאחוז מסך הכול	מזה: ביצוע עיקול	סך הכול דרישות עיקול	
91.2	36,536	40,048	0.7	2,129	319,822	סך הכול
92.7	3,159	3,406	1.0	218	22,200	ירושלים
91.8	2,736	2,981	0.5	46	9,534	תל אביב
87.7	1,176	1,341	0.8	135	17,214	חיפה
90.8	852	938	0.6	68	10,462	אשקלון
90.2	2,472	2,741	1.3	190	14,447	באר שבע
93.6	1,943	2,076	0.7	137	18,661	חדרה
92.3	1,754	1,901	0.6	140	23,324	טבריה
88.4	1,456	1,647	0.6	81	14,591	יפו
91.7	386	421	0.0	41	4,133	חולון
94.0	2,557	2,720	0.6	87	14,322	כפר סבא
86.9	426	490	0.9	49	5,620	כרמיאל
88.1	1,095	1,243	0.8	92	11,455	נהריה
90.4	3,465	3,832	0.6	182	30,837	נצרת
94.2	274	291	0.0	11	2,739	נתניה
92.3	917	994	0.6	38	6,830	עפולה
94.8	1,927	2,033	0.9	100	10,985	פתח תקוה
87.5	525	600	0.4	21	5,118	קריות
89.4	1,110	1,242	0.3	39	15,142	ראשון לציון
92.3	2,322	2,517	0.4	125	28,744	רחובות
88.7	660	744	0.5	31	6,613	אשדוד
91.3	1,700	1,863	0.5	69	14,882	רמלה
87.7	1,941	2,213	0.7	185	28,269	רמת גן
92.8	1,683	1,814	1.2	44	3,700	אחר